

Huvudman**Norrköpings kommun**

norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut

Datum 2026-03-23

Dnr SI 2026:160

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Vilbergsskolan i Norrköpings kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast **den 24 augusti 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar samt anmälan och utredning av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Norrköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Norrköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att elever i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Rektorn ska följa upp och dokumentera vilka elever som lärarna bedömer är i behov av extra anpassningar samt följa upp att de eleverna ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen)

Anmälan och utredning av särskilt stöd

2. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 27 april 2026 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34a § andra stycket och 3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att alla lärare anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar, befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Se vidare till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn – eller som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats – startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 1 april - 17 augusti 2026 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram samt tillgodose särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:160) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden och utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys vintern 2026 inlett en tillsyn av Vilbergsskolan i Norrköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Vilbergsskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 24 och 25 februari 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat sammanställningar av elever i eventuellt behov av särskilt stöd, sammanställningar av kunskapsresultat, extra anpassningar, utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärarna framgår att de anser att eleverna ges extra anpassningar i den omfattning som eleverna är i behov av. Lärarna uppger att möjligheten för lärarna att ge extra anpassningar har ökat inom ramen för trelärarskapet.

Av intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn framgår dock att eleverna inte ges extra anpassningar i den omfattning som eleverna är i behov av. Enligt de intervjuade har lärarna på skolan inte förutsättningar att ge extra anpassningar till alla elever som är i behov av det. Det beror exempelvis på att elevers ordningsstörande beteende tar lärarnas tid och därmed omöjliggör att lärarna hinner ge extra anpassningar till alla elever i behov av sådant stöd och att enskilda lärare brister i sitt ledarskap i klassrummet. Vidare uppger de intervjuade att vissa lärare tycker att de ger eleverna extra anpassningar men att elevhälsan och rektorn anser att de extra anpassningar som lärarna ger inte är tillräckliga för att tillgodose alla elevers behov av sådant stöd. Under intervjuerna med representanter för elevhälsan och rektorn namnges flera elever, från olika årskurser, som inte får extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen trots att de befaras att de inte kommer uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i flera olika ämnen.

Av huvudmannens yttrande framgår att problemet med att ordningsstörande beteende tar lärarnas tid och därmed omöjliggör att lärarna hinner ge extra anpassningar till alla elever i behov av sådant stöd är kopplat till en enskild årskurs och att det inte gäller hela skolenheten. Från och med den 1 april 2026 har den årskursen fått en utökning av ännu en legitimerad lärare så att de också arbetar i tvålärarskap, vilket skapar förutsättningar för att hinna med att ge de extra anpassningar som behövs.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form

av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete gällande extra anpassningar. Av tillsynen framgår att alla elever inte ges extra anpassningar utifrån elevernas individuella behov och att elever i vissa fall blir utan extra anpassningar på grund av att lärarna saknar förutsättningar att ge dessa. Av utredningen framgår visserligen att lärarna uppger att eleverna ges extra anpassningar, det framgår dock av intervjuer med elevhälsan och rektorn att så inte är fallet. Mot bakgrund av ovan bedömer Skolinspektionen att alla elever inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Att huvudmannen uppger att problemen med att ge extra anpassningar är kopplade till en viss årskurs och att de framledes kommer utöka bemanningen ändrar inte Skolinspektionens bedömning. Att alla elever inte får det stöd de behöver och har rätt till i undervisningen påverkar deras möjligheter att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Anmälan och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd, men som inte har anmälts till rektorn. Det framgår vidare att dessa elever inte har anmälts trots att de inte uppfyllt betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas efter att extra anpassningar prövats och visat sig vara otillräckliga.

Av inkomna sammanställningar, som bland annat visar antalet anmälda elever, startade utredningar och kunskapsresultat samt av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att det inte startas en utredning för varje anmälan om en elevs behov av särskilt stöd som en lärare har gjort.

Av intervjuer med representanter från elevhälsan och rektorn framgår att de inte startar utredning av särskilt stöd efter inkommen anmälan i de fall där lärare inte har testat extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller intensifierat de extra anpassningarna och utvärderat dem. Av intervju med representanter från elevhälsan framgår även att det finns utredningar av särskilt stöd som inte är startade på grund av att skolans speciallärare har varit frånvarande under delar av vårterminen 2026.

Av huvudmannens yttrande framgår att skolenhetens specialpedagog, efter att varit på utbildning gällande elevers rätt till extra anpassningar och särskilt stöd, kunnat konstatera att skolan inte tydligt formellt dokumenterat alla utredningar som görs i samband med anmälan om särskilt stöd. De har muntligen bedömts, vilket rektorn förstår ej är korrekt. Detta kommer att förtydligas så att alla inkomna anmälningar till rektor om särskilt stöd formellt utreds om elevs behov av särskilt stöd.

Av samtliga intervjuer framgår att en utredning om särskilt stöd startas om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation än den att lärare befarar att en elev inte uppfyller betygskriterierna eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Av samtliga intervjuer framgår vidare att samråd sker med elevhälsan när en elevs behov av särskilt stöd utreds.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen ges möjlighet till kompetensutveckling och att all personal i verksamheten har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. (2 kap. 34a § skollagen)

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller att anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas och som inte anmälts till rektorn. Detta efter att extra anpassningar prövats och visat sig vara otillräckliga. Tillsynen visar vidare att det inte startats utredningar av elevers behov av särskilt stöd för samtliga anmälda elever.

Om en elevs behov av särskilt stöd inte anmäls och utreds skyndsamt, riskerar det att påverka elevernas förutsättningar att uppfylla de betygskriterier och kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen att det inte framgår annat än att verksamheten följer bestämmelserna om att rektorn startar en utredning om särskilt stöd också om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation samt att utredningar om särskilt stöd genomförs i samråd med elevhälsan.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Norrköpings kommuns verksamhet vid Vilbergsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och att anmäla och utreda särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram samt tillgodose särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn framgår att rektorn eller specialpedagogen (på delegation från rektorn) fattar beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram efter varje avslutad utredning.

Skolinspektionen har under tillsynsbesöket tagit del av åtgärdsprogram för åtta elever. Av samtliga åtgärdsprogram som granskats och av intervjuer med representanter för elevhälsan och rektorn framgår vem som har fattat beslutet, elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses, datum för uppföljning och utvärdering samt vem som är ansvarig för detta. Vidare framgår att eleven och elevens vårdnadshavare ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas, att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet samt hur det går till att överklaga beslutet till Skolväsendets överklagandenämnd.

Tillgodose särskilt stöd

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att eleverna ges särskilt stöd i enlighet med elevernas aktuella åtgärdsprogram.

Rättslig reglering*Beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram*

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av skollagen framgår vidare att åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i bland annat fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Tillgodose särskilt stöd

Av skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. (3 kap. 10 § skollagen)

Av läroplanen för grundskolan framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för, bland annat, att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd de behöver. (Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektors ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Christina Thorsélius

Föredragande
Signerat av: Christina Thorsélius